

NAMASKI ŠARTI

Neka je hvala Allahu, dž.š., Gospodaru svih svjetova. Neka su salavat i selam na Poslanika Muhammeda, s.a.v.s., njegovu časnu porodicu, ashabe i sve sljedbenike koji se brinu o svom namazu.

Braćo moja u Dini Islamu! Prošlog puta smo rekli da je namaz najvažnija stvar u našem životu, s obzirom da je to naša glavna veza sa Gospodarom na Dunjaluku te naša ulaznica za Džennet na Ahiretu. Istovremeno je namaz u svome vremenu najdraže djelo Uzvišenom Allahu, kao i potvrda naše iskrenosti kada kažemo "La ilahe illallah" (Nema boga osim Allaha), a što su riječi koje je Poslanik, s.a.v.s., nazvao "Ključem od Dženneta". Kada tome dodamo Poslanikove, s.a.v.s., riječi da neko od namaza ima 50, neko 20, a neko samo 10 procenata, onda se osim redovnog namaza i izazova koncentrisanja u namazu pred nas stavlja još jedna obaveza, a to je da namaz obavimo onako kako treba, tj. da ispunimo sve "namaske šarte". Jer ako nam namaz nije ispravan šta onda imamo od njega, i kako uopće možemo očekivati da nam ga Dragi Allaha primi i u sevap upiše?

Namaski šarti su podijeljeni u dvije skupine ili kategorije: pripreme za namaz (uvjeti za namaz) i sastavni dijelovi namaza (namaski farzovi). Što se tiče uvjeta za ispravnost namaza oni prvenstveno podrazumijevaju čistoću našeg tijela i odjeće te mjesta gdje klanjamo. Tu također spada i abdest, kao i kupanje u slučaju potrebe ili tejemmum u slučaju nužde. Zatim na red dolazi propisno odijevanje koje podrazumijeva lijepu odjeću, koja pokriva naše tijelo i koja nije tijesna i providna. Kod žena dodatno podrazumijeva pokrivanje cijelog tijela osim lica, šaka i stopala. Slijedeći uvjet jeste klanjanje u namaskom vremenu, tj. ne prije nastupanja namaskog vremena i ne poslije prolaska namaskog vremena (osim ako je čovjek iz opravdanih razloga propustio namaz). Peti uvjet za ispravnost namaza je okretanje prema Kibli (Ka'bi). Okretanje u nekom drugom smjeru čini namaz neispravnim, osim ako čovjek ne može sa sigurnošću da odredi smjer, ili klanja u prijevoznom sredstvu ili je bolestan pa se ne može okrenuti prema Kibli. Zadnji uvjet, koji je možda i najvažniji, jeste nijet (odluka). Ako nema nijeta, onda nema ni ostalih priprema za namaz. Nijet riječima nije obavezan, ali nam pomaže kod koncentracije prilikom stupanja u namaz.

Što se tiče namaskih farzova, njih je također šest. Prvi je početni tekbir (Iftitahi tekbir), sa kojim počinje namaz. Prilikom njegovog izgovora muškarci podižu ruke spram ušiju i pri tome palcem dodiruju resicu uha, dok žene podižu ruke u visini ramena. U oba slučaja su prsti spojeni i okrenuti prema Kibli. To je jedino podizanje ruku u namazu (izuzev kod šest bajramskih tekbira, te tekbira na vitr-namazu prije učenja Kunut-dove). Nakon početnog tekbira muškarci vežu ruke na pojasu pri čemu sa palcem i malim prstom desne ruke obavijaju zglob lijeve ruke, dok žene vežu ruke na grudima tako što desnu šaku stavljaju preko lijeve.

Time ujedno počinje i stajanje u namazu (Kijam), pri čemu se stopala rašire onoliko koliko je potrebno da bi se stajalo stabilno, a pogled je usmjeren prema mjestu gdje se čini sedžda.

Zatim slijedi učenje Kur'ana (Kira'et), koji podrazumijeva obavezno učenje Bismille, Fatihe i još jedne sure po izboru (uz izuzetak trećeg i četvrtog rekata kod farza, kada se sura ne uči). Na prvom rekatu, kao i izuzetno na trećem rekatu kod ikindijskog i jacijskog sunneta, na početku se dodatno uče Subhaneke i E'uza. Napominjem da kada se klanja u džematu (za imamom) Bismillu, Fatihu i suru uči samo imam dok ostali šute, jer je Poslanik, s.a.v.s., rekao da je imamovo učenje ujedno i učenje muktedija (onih koji klanjaju za njim), nebitno da li imam uči usebi ili naglas.

Nakon toga slijedi pregibanje prema naprijed (Ruku'), pri čemu se rukama naslanja na koljena, a leđa i koljena isprave koliko je to moguće, dok je pogled usmjeren u potkoljenice. Na pregibanju se uči "Subhane Rabbijel-Azim". Zatim se podiže nazad uz riječi "Semi'allahu limen hamideh – Rabbena lekel-hamd". Ako se klanja u džematu, onda riječi "Semi'allahu limen hamideh" izgovara samo imam. I to je jedini pokret u namazu koji ne počinje tekbirom.

Zatim slijedi spuštanje na zemlju (Sedžda), koja se uvijek obavlja dva puta, uz kratko sjedenje između njih. Spušta se polahko, prvo koljena pa ruke, pete se spajaju a noge su na zemlji sa prstima podvijenim prema naprijed, ruke su pored glave, laktovi podignuti, nos i čelo na zemlji, a pogled usmjeren u nožne prste i uči se "Subhane Rabbijel-E'ala". Prilikom povratka sa sedžde sjeda se na lijevu nogu dok desna ostaje podvijena, dok žene desnu nogu mogu opustiti, tj. ispružiti.

Šesti namaski farz je posljednje sjedenje (Ka'de-i ehire), na kojem se uče ettehijjatu, salavati i dove, pri čemu je pogled usmjeren prema naprijed, te se na kraju predaje selam. Sjedi se kao kada se sjedne između dvije sedžde te se kod ettehijjata prilikom učenja prvog dijela šhadeta (Ešhedu en la ilahe illallah) podigne kažiprst, koji se zatim odmah spusti. Pri tome se šaka pravi ili u obliku pesnice ili na način da se svi prsti spoje osim kažiprsta koji se podiže. Kod predaje selama glava se normalno i ravnomjerno okreće prema desno pa onda prema lijevo, tj. ne zabacuje se ni prema dolje ni prema gore, i gleda se u rame.

Molim Dragog Allaha da primi naše namaze i da nam preko njih otvori vrata uspjeha i na Dunjaluku i na Ahiretu. Amin.